

КАФЕДРА ТЕОРІЇ ТА ІСТОРІЇ КУЛЬТУРИ

Історія театру

Освітній ступінь
Спеціальність
Освітньо-професійна програма
Спеціалізація

бакалавр
Гуманітарні науки

Курс	4
Семестр	8

Статус

Вибіркова

ECTS	6
Годин	180
Лекції	32
Семінари	32
Самостійна робота	116

Семестровий контроль

залік

Інформація про викладача

ПІБ	Сапіга Оксана Вікторівна Заслужений працівник культури, старший викладач кафедри теорії та історії культури
Профіль викладача	
e-mail	ksusha.s.art@ukr.net

Анотація навчальної дисципліни

Феномен тривалого життя творів мистецтва, які стали класичними, пояснюється не стільки їхніми особливими художніми чеснотами, а й особливою здатністю до оновлення в процесі сприйняття. Особливо добре це можна простежити на глядачах в театрі чи кіно. Деякі фільми чи вистави, навіть такі, які тримали у шаленій напрузі чи викликали бурхливу емоційну реакцію, забуваються одразу після закінчення. Інші ж (їх одиниць) залишаються з нами надовго.

Мета курсу: оволодіння студентами знаннями історії театрального мистецтва; систематизація знань про генезу театру; місце і значення театрального мистецтва у розвитку світової культури; особливості національного театру; основні методологічні дослідження та наукові концепції щодо еволюції театрального мистецтва.

Завдання:

- розкрити і проаналізувати в історичній ретроспективі зародження та розвиток театрального мистецтва у світовій (європейській) та вітчизняній культурі;
- проаналізувати досвід організації театрального процесу в різних країнах світу протягом усіх історичних епох;
- сприяти майбутнім митцям у створенні історико-теоретичної бази своєї професійної діяльності та розширення її за рахунок використання досягнень світового театру, як одного з найбільш потужних дослідників суспільного життя.

Предмет - особливості розвитку зарубіжного та вітчизняного театрального мистецтва.

Студент повинен **знати:**

- генезу театрально-видовищного процесу;
- творчість ключових драматургів та майстрів сцени в різних країнах світу;
- сучасні тенденції глобалізації театрально-видовищної діяльності.

Студент повинен **вміти**:

- аналізувати і узагальнювати історичні матеріали про становлення і розвиток театального мистецтва;
- вирізняти видовищні процеси, що відбувалися у попередні періоди історії людства;
- характеризувати досвід організації театральної справи в різних країнах світу при розбудові сучасного професійного та аматорського театрів та постановки театралізованих вистав.

Для більш ефективної комунікації з метою розуміння структури навчальної дисципліни та засвоєння матеріалу використовується електронна пошта, Googl meet, Zoom.

Перелік тем

Тема 1. Театр як вид мистецтва. основні засоби художньої виразності у театрі.

Семінар 1. Основні засоби виразності: акторська гра, сценографія, театральний простір, костюм, звукове оформлення, світло на сцені, сценічні ефекти, грим, маска.

Тема 2. Античний театр як відображення світогляду та естетичних уявлень давніх греків. Феномен давньогрецької трагедії

Семінар 2. Особливості міфологічної свідомості давніх греків.

Тема 3. Особливості формування театральних видовищ у Середньовіччі. Жанри середньовічного театру

Семінар №3 Творчість мандрівних кліриків, комедіантів.

Тема 4. Особливості ренесансного світогляду та їх вплив на розвиток театального мистецтва Італії, Іспанії, Англії. Творчість В. Шекспіра

Семінар 4. Вільям Шекспір як найбільший драматург епохи Відродження.

Тема 5. Класицизм у театрі. особливості класицизму у Франції. Корнель. Расін. Мольєр

Семінар 5. Характерні особливості класицистичного театру комедій Мольєра.

Тема 6. Театр епохи Просвітництва. Розвиток нових театральних жанрів та засобів сценічної виразності. Вплив суспільно-політичних та світоглядних факторів на розвиток національних театрів Німеччини, Англії, Франції

Семінар 6. Романтизм в театрі.

Тема 7. Театральний натуралізм як концепція «життєподібності» в театрі. Драматургічні принципи Е. Золя та режисерські принципи А. Антуана

Семінар 7. Маніфест "Вільного театру" Андре Антуана

Тема 8. Символізм та натуралізм як естетично-світоглядна основа виникнення «нової європейської драми». Феномен драматургічного підтексту в контексті тогочасних науково-природничих ідей.

Семінар 8. 1. Принципи символістської режисури та театральний маніфест Гордона Крега.

Тема 9. Європейський театральний модернізм. Основні напрями поняття «тотального театру».

Семінар 9. Театральні ідеї А. Арто про театр як спосіб осягнення людиною цілісності власної природи

Тема 10. Розвиток «системи» К. Станіславського у творчості В. Мейєрхольда та М. Чехова. Поєднання ідей А. Арто та К. Станіславського у бідному театрі Є. Гротовського. Тетральна антропологія Е. Барби

Семінар 10. Творче новаторство Вахтангова у царині розвитку художньої форми: метафора, гротеск, гіпербола, балаганне начало

Тема 11. Основні постаті та стильові тенденції європейського театру кінця XX – початку XXI ст.

Семінар 11. Є. Гротовський як реформатор театру XX століття.

Тема 12. Український «шкільний» театр. Театр корифеїв

Семінар. 12. Феофан Прокопович : упорядкування драматичної форми в українському театрі. Головні правила Прокоповича .

Тема 13. Розвиток українського театру кінця XIX, початку XX ст.

Семінар. 13. О. Загаров – засновник першого українського театру ім. Т.Г. Шевченка.

Тема 14 Театральна діяльність Леся Курбаса

Семінар. Естетика Альбера Камю

Тема 15. Український театр другої половини XX ст.

Семінар. 15. Історія Молодого театру як своєрідна антологія театральних стилів, естетика формотворення.

Тема 16. Сучасний український театр

Семінар. 16. Лабораторні дослідження contemporary dance Л. Венедиктової. Трилогія перформенсів «Мертві режисери»: «Курбас. Реконструкція», «Буза. Мейерхольд» «Жорстокість можливості. Арто» та документального театру.

Форми та технології навчання

Лекції, семінарські заняття, диспут, презентація

Навчальні ресурси

Усі необхідні для вивчення навчальної дисципліни основні та додаткові матеріали надсилаються у відповідну групу MOODLE.

Система оцінювання

№ з/п	Контрольний захід оцінювання	Всього %
1.	Участь у обговореннях та доповнення на семінарах	20
2.	Реферат за обраною тематикою	10
3.	Презентація досліджень за обраною тематикою	10
4.	Відвідування лекцій	10
5	Підсумкова контрольна робота	20
6	Залік	30
	Всього	100

Критерії оцінювання знань студентів

Оцінка «**відмінно**»: студент володіє глибокими і міцними знаннями, здатний самостійно мислити, може визначати тенденції та протиріччя естетичних процесів, робить аргументовані висновки, вирішує творчі завдання.

Оцінка «**добре**»: студент правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, володіє фактами історико-естетичного процесу, здатний встановити причинно-наслідкові зв'язки між явищами соціально-історичного життя і сферою мистецтва, уміє наводити власні приклади на підтвердження власних думок.

Оцінка «**задовільно**»: студент розуміє основний навчальний матеріал, здатний з помилками окреслити головні етапи розвитку чуттєвої культури, має стійкі навички роботи з підручником, може наводити приклади, знає основні дати, орієнтується у хронології.

Оцінка «**незадовільно**»: студент не розуміє основного навчального матеріалу, не здатний відтворити основні етапи і явища генези людської чуттєвості, не володіє датами, не орієнтується у елементарних культурних та естетичних поняттях.

Інклюзивне навчання

Навчальна дисципліна може викладатися для більшості студентів з особливими освітніми потребами.

Позааудиторні заняття

Передбачається у межах вивчення навчальної дисципліни участь студентів у міжнародних та вітчизняних конференціях, конкурсах творчих робіт, круглих столах тощо.